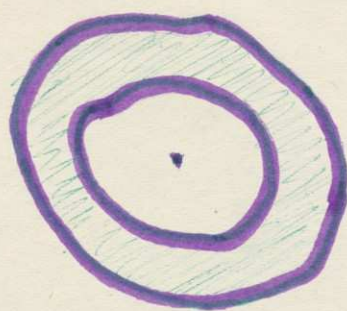

LYRA

MÉLYÉG MEGFIGYELÉSEK

1.

SZ.B., KAPOSVÁR, 1970. (KÉZIRAT.)

8 cm f/4 RFT.

5 cm f/7 refraktor.

4x16 keresőtávcső.

A n d r o m e d a :

- M.31. 8T/13x: Szép nagy köd, széle is egészen jól látszik.
M.32. 8T/13x: Pici, fényes, csillagszerű.
M.110. 8T/13x: Nagy ködfolt, de igen halvány.

C y g n u s :

- M.29. 5L/20x: Kicsi, szoros halmaz; 4-5 csillag egy ködösségben.
M.39. 5L/20x: Nagy, laza halmaz; kb. 30 csillag.
NGC.6866. 5L/20x: Elfordított látással kicsi ködösség.
NGC.6871. 5L/20x: Szétszórt halmaz, néhány fényes csillaggal.

L y r a :

- M.56. 5L/20x: Halvány ködösség.
M.57. 5L/20x: Csillagszerű ködösség.
34x: Kis elliptikus folt.

O p h i u c h u s :

- NGC.6633. 5L/20x: Hosszukás halmaz.
8T/34x: Elegáns, kigyóyszerű halmaz, sok fényes csillag.
4x16.K: Halvány, hosszukás folt.
IC.4665. 5L/20x: Elegáns halmaz.
8T/13x: Nagy, laza halmaz, sok fényes csillagból.

S a g i t t a r i u s :

- M.8. 5L/20x: Ködösség, előtte fényes csillagok.
8T/34x: Fényes köd, benne egy sötét sáv.
M.17. 5L/20x: Hosszukás kis köd.
8T/13x: U.a. mint 5L-el.
34x: Nagy, hosszukás köd, egy nyílthalmazzal keveredve.
M.18. 5L/20x: Kis folt csupán.
8T/13x: Kis folt és néhány fényesebb csillag.
34x: Ködbeágyazott csillagok.
M.20. 5L/20x: Halványan látszó köd; zavaró előtér-csillagok.
8T/13x: Elég fényes köd, előtte csillagok.
34x: Szébb a köd, de halványodott.
M.21. 5L/20x: Ritka, jelentéktelen halmaz.
8T/13x: U.a. mint 5L-el.
M.22. 4x16.K: Jól látható fényes kis folt.
5L/20x: Nagy, fényes folt.
8T/13x: Nagy, fényes folt; mint M.13.; látványos.
55x: Szemcsés; sötét folt látszik a szélében.

- M.23. 4x16.K: Kis folt.
5L/20x: Kb.egyforma fényes csillagok közepes sűrű halmaz.
8T/13x: Köralaku, egyforma fényes csillag-sereg.
- M.24. 5L/20x: Nagy, laza halmaz; fényes csillagok nagy száma.
8T/13x: U.a. mint 5L-el, de halványabb csillagok is jönnek.
- M.25. 5L/20x: Laza, kevés csillagból álló halmaz.
8T/13x: Laza; néhány fényesebb csillag.
- M.28. 5L/20x: Kicsi, de fényes köd.
8T/13x: Fényes; könnyen felismerhető.
- M.54. 5L/20x: Halvány, csillagszerű folt.
8T/13x: Kisebb, de fényesebb mint az M.70.
34x: Szébb mint 13x-al; elég fényes és határozott.
- M.55. 5L/20x: Nagy, de halvány folt.
8T/13x: Közepes átmérőjű, elég fényes folt.
34x: Nagy, jól látszik.
- M.69. 5L/20x: Halvány kis folt.
8T/13x: Halvány ködösség.
20x: Kis köralaku folt.
34x: Köralaku, halvány, közepe felé kissé fényesedik.
- M.70. 8T/13x: Igen halvány kis pacni.
- M.75. 5L/20x: Csillagszerű.
8T/13x: Ködgyanus csillag.
34x: Halvány, kicsi gömbhalmaz.
- NGC.6530. 5L/20x: Kicsi, ködös halmaz, néhány fényesebb csillag.
8T/34x: Elegáns, felbontott halmaz az M.8.mellett.
- NGC.6716. 8T/20x: Kevés csillag ködös háttér előtt.
- IC.4706. 8T/34x: Kb.15 fényesebb és sok halvány csillag; mindez keveredve az M.17-el.

S c o r p i u s :

- M. 6. 4x16.K: Mint ködösség látszik.
5L/20x: Nagy, ritka halmaz.
8T/13x: Ritka halmaz, fényesebb csillagokból.
- M. 7. 4x16.K: Kis ködös folt.
5L/20x: Fényesebb csillagok laza halmaz.
8T/13x: U.a. mint 5L-el; fényesebb mint az M.6.

S e u t u m :

- M.11. 5L/20x: Kis, háromszög alakú ködösség.
8T/34x: Legyező alak, benne néhány fényes csillag.
55x: Legyező; benne egy igen fényes csillag és sok halvány, előtte halvány kettős.
- M.26. 5L/20x: Halvány folt, benne néhány halvány csillag.
8T/34x: Kezdi felbontani; ködös halvány csillagok.

S e r p e n s :

- M.16. 5L/20x: Ködös háttér előtt néhány fényesebb csillag.
8T/34x: Nagy köd, benne néhány fényesebb és sok halvány csillag.
- IC.4756. 5L/20x: Nagy halmaz, néhány fényesebb csillaggal.
8T/34x: Igen nagy, elegáns halmaz; alaktalan; néhány fényesebb és sok halvány csillag.

5 cm f/7 refraktor.
8x25 keresőtávcső.

O p h i u c h u s :

- M.9. 8x25.K= nem határozott, mert alacsonyan van és kicsi.
5L/30x= elég könnyen látható, de csak egy fényfolt.
M.10. 8x25.K. és 5L/30x= jól látható, felbontás nélkül.
M.12. 8x25.K. és 5L/30x= jól látható, felbontás nélkül.
M.14. 5L/30x= homályos foltként látható.

P e g a s u s :

- M.15. ~~8x25~~ K. és 5L/30x= kicsi, de jól látható; a közepe jóval
fényesebb a szélénél.

S a g i t t a r i u s :

- M.20. (8x25.K)= nem látható.
5L/30x= könnyen látható.
M.22. 8x25.K. és 5L/30x = jól látható; jól felismerhető, tiszta,
látványos.
M.23. 5L/30x = felbontva látszik; sok apró csillag.
M.24. 8x25.K. és 5L/30x= nagyon jól látszik; hosszukás alaku köd;
mintha két részre lenne bontva / egy kb.4-szer na-
gyobb és egy kisebb részre./
M.25. 8x25.K. és 5L/30x = jól látható, felbontva.
M.28. 8x25.K.= kicsi, de elég bizonytalan.
5L/30x = kicsi, de jól látható.
M.75. 5L/30x = jól hozza; kicsi, de elég fényes.

S c u t u m :

- M.11. 8x25.K. = kicsi, de jól megkülönböztethető a csillagoktól.
5L/30x = határozott, könnyű, a közepén mintha csillagok ~~kannak~~
lennének: a felbontás jele.

S e r p e n s :

- M.16. 8x25.K. = látható.
5L/30x = halvány ködösség, csillagokkal teletűzdelve; a
felbontás jeleként.

19 cm f/7,3 reflektor.

13 cm f/3,5 RFT.

12x40 keresőtávcső.

A q u a r i u s :

M.2. 13T/30x= elég kicsi, az M.15-nél kissé halványabb.
19T/190x= kezd felbomlani.

M.72. 19T/190x= kicsi gömbhalmaz, az M.2.-nél halványabb;
nem bomlik fel.

M.73. (13T/30x=) nem ismerhető fel !

C a p r i c o r n u s :

M.30. 13T/30x= fényes, közepes méretű gömbhalmaz.
19T/190x= nem bomlik fel.

C y g n u s :

M.29. 13T/30x= halvány csillagokból álló kis csoport.
60x= nem jobb.

M.39. 13T/30x= a legjobb nagyítás, de nem különösen látványos.
60x= túl szétszórta, kb. 10 fényes csillag van benne.

NGC.7000. 13T/23x= bizonytalanul láttam, szabálytalan ködösségként;
a csillagok nagyon zavaróak.

D e l p h i n u s :

NGC.6934. 13T/23x= majdnem csillagszerű köd.
60x= jobb látvány; nem bomlik fel.

L y r a :

M.56. 13T/23x= majdnem csillagszerű köd.
30x= fényes kis gömbhalmaz.
60x= nagyon feltűnő; valamivel tompább fényű.
19T/190x= szabályos gömbhalmaz-látvány; nem bomlik fel.

M.57. 13T/30x= majdnem csillagszerű korong, matt, szürkés színű.
62x= a korong-alak jobban látszik, sejthető a gyűrű.
19T/95x= jól látható a gyűrű-alak, a halványabb középpel.
190x= szabályos kékesszürke gyűrű, halvány-szürke közép-
pel. Ritka szép látvány!

M o n o c e r o s :

NGC.2244. 13T/30x= szép fényes, de kevés számú csillagból álló és
elég laza halmaz.

O r i o n :

M.42./43. 13T/30x= tökéletes, majdnem fényképszerű látvány; a Trapezium-
ot is fel lehetett ismerni.
19T = Nagyon jól bírja a nagyításokat. Egészen különös
íveket, hajlatokat láttam benne. A Trapezium nagy-
szerűen látszott.

IC.434. 13T/30x és 62x= a Zéta Orionis körül jól követhető ködös-
séget láttam, amit máskor nem tudtam megfigyelni.

NGC.2112. 13T/30x= elég kis ködfolt, közepén sejteni lehet néhány csillagot; első pillanatban gömbhalmaznak tűnt.
62x= a közepén néhány csillagra bomlik, de a ködös háttér megmarad.

P e g a s u s :

M.15. 19T/95x= fényes középpel rendelkező ködfolt.
190x= szélei mintha kezdenének felbomlani.

P i s c e s :

M.74. 13T/23x= halvány galaxis; a leírások szerint nehéz, én könnyűnek találtam!

S a g i t t a :

M.71. 13T/30x= nem a jellegzetes gömbhalmaz-látvány; szabálytalan, halvány folt.
62x= kicsit elnyult, nem láttam fényesedést a közép felé.
19T/95x= nagy, szabálytalan, homályos köd.
190x= egyenetlen felület, halványabb.
H.20. 13T/30x= laza, nem túl látványos halmaz.

S a g i t t a r i u s :

M.8. 12x40.K= jól látszik mint ködösség.
13T/23x= halvány csillagok látszanak benne.
30x és 60x= nagy ködösség, keveredve csillagokkal.
M.18. 12x40.K.= mutatja ködként.
13T/23x= ködösségben néhány csillag.
13T/30x és 60x= felbomlik csillagokra; É-i része jobban.
M.22. 13T/23x és 30x= igen nagy, kissé fényesedik a közép felé.
13T/62x= nem bomlik fel.
M.24. 12x40.K= mutatja.
13T/62x= halvány csillagokból álló egészen kicsi tömör csoportosulás.
M.25. 12x40.K= felbontott halmaz.
13T/23x= szép, de már túl nyitott halmaz; torzítva kissé az Orionra hasonlít.
M.28. 12x40.K= kétségtelen.
13T/23x= fényes közepű kis gömbhalmaz.
60x= a legjobb látvány; nem bomlik fel.
M.55. 12x40.K= látszik mint kis ködfolt.
13T/23x= gömbhalmazként látszik.
13T/30x= nagy, kissé halvány.
62x= u.a. mint 30x-al, csak nagyobb; nem bomlik fel.

S c u t u m :

M.11. 19T/190x= igen szép, tömör nyílthalmaz, halvány csillagokból.
M.26. 13T/30x= a legjobb; felbomlik.
60x= túl nyitott.

S e r p e n s :

M.16. 12x40.K= látszik ködként.
13T/23x= felbomlik több fényes csillagra.
30x és 62x= sokkal jobb nagyítás.

Taurus:

- M. 1. 13T/30x= halvány, egyenletes fényű köd, megközelítően korong alakú.
62x= szélei kissé halványabbak, pereme szabálytalanul látszik.
- NGC.1647. 13T/30x= kb.20-30 csillagból áll, elég nyitott; egy fényesebb csillag van a halmaz D-i részében.
- NGC.1746. 13T/30x= kb.20 szétszórt csillagból áll, melyek fényesek; betölti a látómezőt.
62x= tulságosan felbontott.
- NGC.1807.
- NGC.1817. 13T/30x= beleférenk egy látómezőbe; kis koncentrációju halmazok; az 1807. mintha kevesebb csillagból állna.
- NGC.1514. 13T/30x és 62x= nem sikerült meglátni !

Vulpecula:

- M.27. 13T/30x= fényes, kissé elnyult ovális ködfolt; könnyű felismerni.
60x= nagy, felülete egyenletesen fénylik, nem egészen szabályos alakú.
- 19T/95x és 190x= nagy köd, szabálytalan peremmel, mintha két ködfolt olvadna össze.

5 cm f/7 refraktor, 16x nagyítással.

A q u a r i u s :

- M.2. Nagynak és fényesnek mondható folt, a közepe sem túl fényes a többi gömbhalmazhoz képest.
M.73. E kis nagyítás halmaznak mutatja.

S a g i t t a r i u s :

- / M.8. Jól szétválasztható együttes: a nagy fényes ködfolt és a parányi csillagok.
/ M.17. Elég feltűnő ködösség, alakja nem ismerhető fel.
/ M.18. Nehezen különválasztható halvány halmaz.
/ M.20. Viszonylag kicsi, de elég fényes ködösség.
/ M.21. Egy elég kicsi halmaz, közel az M.20-hoz.
/ M.22. Szép nagy gömbhalmaz, a közepe igen fényes, kifelé fokozatosan halványodik.
/ M.23. Viszonylag halvány halmaz; mintha néhány csillag látható lenne.
/ M.24. Nagyon fényes halmaz egy zsufolt területen.
/ M.25. Halvány, széteső halmaz, apró csillagokra bontva.
/ M.28. Nem feltűnő, piciny köd, fényes középponttal.
/ M.75. Ködös csillagocskának látszik, meglehetősen halvány.

S c o r p i u s :

- M.6. Kis halmaz, szépen felbontva csillagokra.
M.7. Nagyobb az M.6-nál jóval; felbontva csillagokra.

S e r p e n s :

- M.16. Elég fényes ködösség, egy-két halvány csillaggal.

11,3 cm f/2,5 RFT, 20x Erfle-okulárral.

A n d r o m e d a :

- M.31. Nagyon hosszú halvány részek láthatók; középső rész feltűnő fényes, ebben a középső rész még fényesebb.
M.32. Tompa fénye különbözteti meg a csillagoktól.
M.110. Kicsi, nagyon halványan derengő köd, elmosódott szélekkel.
NGC.752. Szép nagy, szabálytalan csillagfelhő, elég sok csillagból, melyek különféle fényességűek.

A q u a r i u s :

- M.2. Fényes, feltűnő gömbhalmaz.

A q u i l a :

- B.133. Jól érzékelhető, szabálytalan alakú sötét folt a csillagok között.
B.143. U.a. mint a B.133, csak más alakú.

C a s s i o p e i a :

- M.52. Halvány, elmosódott kis ködösség, egy halvány csillaggal a szélében.
M.103. Jelentéktelen, kicsiny csillagcsoport, mely elég zárt.
NGC.457. Kicsi, de tömör, szabálytalan halmaz, egy fényesebb és több halvány csillag; ködös háttér.
NGC.663. Ködösnek látszó halmaz, szabálytalan alakú, nem túl nagy, de feltűnő; különféle fényességű csillagokra jól felbontva.
NGC.7789. Nagy kiterjedésű, kerek köd, mint egy felhő; benne csak kevés nagyon halvány csillag.

C y g n u s :

- M.29. Nagyon kicsi, nagyon tömör, de felbontott halmaz.
M.39. Nagy, feltűnő halmaz, lazán szétszórt fényes csillagokból.
NGC.7000. A "kontinens" alakja jól kivehető, a zavaró előtér csillagok nagy száma ellenére. Felismerhető alakzatok: Csendesóceáni part, Atlanti part, Mexikó, Mexikói öböl, Hudson öböl és bizonytalanul Florida.

H e r c u l e s :

- M.13. Feltűnő, nagyon fényes, nagy gömbhalmaz.
M.92. Feltűnően fényes, de kis átmérőjű fénykorong, kevéssé halványuló szélekkel.

L y r a :

- M.56. Nagyon kicsi és halvány, elmosódott ködfolt.
M.57. Csak csillagnak látszik, de fénye eltér a csillagokétól, matt.

O p h i u c h u s :

- M.10. Feltűnő,nagy és fényes gömbhalmaz.
M.12. Feltűnő,nagy és fényes gömbhalmaz.
NGC.6633. Kicsi,de feltűnő halmaz,jól felbontva; szabálytalan alak /hosszukás szalag/, zárt halmaz benyomását kelti; elég fényes csillagokból.
IC.4665. Feltűnő,nagy,jól felbontott halmaz,laza szerkezet,nagyjából kör alakú,fényes csillagokból.

P e g a s u s :

- M.15. Nagyon fényes,feltűnő gömbhalmaz,keskeny halvány peremmel.

P e r s e u s :

- M.34. Nem nagy,laza,jól felbontott halmaz.
M.76. A láthatóság határán lévő,nagyon halvány kis ködfolt;nagyon kicsiny,alighogy korongnak látszik.
NGC.869.
NGC.884. A két halmaz egymás mellett; mindegyik feltűnő,jól felbontott elég sok csillagra,

S a g i t t a :

- M.71. Kicsi,kerek,halvány korong,elmosódott szélekkel; mintha néhány halvány csillag is látszana benne.
H.20. Nagyon kicsi és kevésbé feltűnő szabálytalan csillagcsoport az M.71.mellett.

S a g i t t a r i u s :

- M.17. Kissé görbült és egyik vége felé keskenyedő ködösség,elég feltűnő,közvetlenül hozzá csatlakozva az IC.4706.nyílthalmaz.
M.18. Nagyon kicsi és tömör halmaz,de felbontottan.
M.24. Nagy,a látómezőt csaknem végigérő,ovális alakú,felhőszerű folt,benne halvány csillagok.
M.25. Nagy,feltűnő,jól felbontott halmaz,nagyjából kerek; viszonylag kevés csillagból áll,de ezek fényesek.

S c u t u m :

- M.11. Nagyjából háromszög alakú fényes ködösség,egyik sarkánál egy fényesebb csillag; néhány halvány csillag látszik felbontva.

S e r p e n s :

- M.5. Feltűnő,nagyon fényes gömbhalmaz.
M.16. Ködösségbe ágyazott halmaz,váltakozatos fényességű csillagokra felbontva; nagy és feltűnő, kissé szabálytalan alakú.
IC.4756. Nagy kiterjedésű,nagyjából kör alakú homályos ködösség,benne elszórva nagyon halvány csillagok; a széleken fokozatosan olvad be környezetébe.

T a u r u s :

- M.45. Nagy csillagalmaz,sok fényes és halvány csillag; nagyon szép a nagy látómezőben.

T r i a n g u l u m :

- M.33. Nagy ködfolt,a belső része fényesebb,a halvány részek fokozatosan beleolvadnak az égbe; alig észrevehetően elnyult.

U r s a M a i o r :

- M.101. Nagy átmérőjű,rendkívül halvány,kerek ködfolt; nagyon alacsony felületi fényességgel, elmosódott szélekkel,~~elmosódott~~ mint egy kis felhőfoslány.

V u l p e c u l a :

- M.27. Jól látható,elég nagy,köralaku korong.

- Coll.399. Kevés,de fényes csillagokból álló csoport,nagy területen lazán szétszórva; mint egy hegyes tetejű kalap oldalról nézve.